

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! basisschool Europaschool Genk te GENK

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 1545
Instelling GO! basisschool Europaschool Genk
Directeur Hubert CRALS
Adres Keinkesstraat 19 - 3600 GENK
Telefoon 089-35.53.35
Fax 089-30.43.89
E-mail directie@europaschool.telenet.be
Website www.europaschoolgenk.be

Bestuur van de instelling GO! scholengroep Maasland
Adres Halmstraat 12 - 3600 GENK

Scholengemeenschap Regio Genk 2
Adres Halmstraat 12 - 3600 GENK
CLB GO! CLB Genk-Maasland
Adres Weg naar As 199_A - 3600 GENK

Dagen van het doorlichtingsbezoek 15-05-2017; 16-05-2017; 17-05-2017; 19-05-2017
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 19-05-2017
Datum bespreking verslag met de instelling 28-06-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Lieve VERHEYDEN
Teamleden Paul LEMMENS, Bart HAENRAETS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	9
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	9
3.1.1.3 Kleuteronderwijs muzische vorming en Nederlands: vaststellingen	9
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	13
3.1.1.5 Lager onderwijs: ICT	16
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	17
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	18
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	18
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	20
4.1 Sociale en emotionele begeleiding	20
4.2 Evaluatiepraktijk	22
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	25
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	29
6.1 Wat doet de school goed?	29
6.2 Wat kan de school verbeteren?	30
6.3 Wat moet de school verbeteren?	30
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	31
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	31

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
 Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
 Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 **SAMENVATTING**

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de Europaschool te Genk. Deze school ligt in de wijk Kolderbos te Genk. De kinderen komen uit de buurt van de school of - met de schoolbus - van de naastgelegen woonwijk Sledderlo. Van huis uit zijn de leerlingen meestal anderstalig. Een aantal van hen kampt met kansarmoede en maatschappelijk isolement. In samenwerking met de ouders, de wijk, de stad Genk en vele andere partners neemt het voltallige schoolteam de meer dan gewone taak op zich om de kinderen maximaal te ondersteunen in hun ontwikkeling tot kritische en zelfbewuste (wereld)burgers. Daarbij vormen de erkenning van de uniciteit van elk kind en een positieve, warme benadering belangrijke pijlers. De Europaschool volgt de leerplannen van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap.

Op basis van het vooronderzoek van 9 mei 2017 bepaalde de onderwijsinspectie de focus van deze doorlichting. In de lagere afdeling onderzocht ze het leergebied Nederlands. Tevens ging ze na of de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor informatie- en communicatietechnologie (ICT) in voldoende mate nagestreefd worden. In de kleuterafdeling onderzocht ze de leergebieden Nederlands en muzische vorming. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de sociale en emotionele begeleiding en van de evaluatiepraktijk. Verder onderzocht ze aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte ging ze ook een selectie van de regelgeving na en de mate waarin de school aandacht heeft voor de woonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leeromgeving. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen toont aan dat de kleuteronderwijzers de ontwikkelingsdoelen Nederlands en muzische vorming in voldoende mate nastreven. Vanuit een respectvolle houding ten aanzien van de identiteit en cultuur van de kleuters slagen de kleuteronderwijzers erin om een aantrekkelijke speelleeromgeving te creëren waarin de kinderen zich snel thuis voelen en zich kunnen ontplooiën. Thematisch samenhangende en doelgerichte impulsen stimuleren hen in hun talige en muzische ontwikkeling. Daarbij vormen de leerplandoelen een belangrijke inspiratiebron, wat de volledigheid en het evenwicht van het aanbod ten goede komt. Met behulp van het nieuwe leerplan media kunnen de kleuteronderwijzers de mogelijkheden van dat domein verder verkennen. Ook kan een functioneel gebruik van de agenda het aanbod op afdelingsniveau meer geobjectiveerd bewaken. Verder stelt de onderwijsinspectie vast dat de evaluatiepraktijk en leerbegeleiding voor Nederlands in de kleuterafdeling ruimschoots voldoen. Voor muzische vorming kunnen de kleuteronderwijzers die aspecten aan de hand van de nieuwe leerplannen verdiepen.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen leidt ook in de lagere afdeling tot positieve resultaten. De onderwijzers slagen erin om de eindtermen voor Nederlands in voldoende mate bij de leerlingen te bereiken. Ze realiseren een evenwichtig en volledig onderwijsaanbod voor dit leergebied. Om de lessen te concretiseren baseren zij zich vooral op hun onderwijsleerpakketten. Het onderwijs kenmerkt zich als taakgericht taalvaardigheidsonderwijs: taalbeschouwing en de vaardigheden komen grotendeels geïntegreerd en (inter)actief aan bod. De doelgerichte benadering van het leergebied biedt de onderwijzers vertrouwen in de volledigheid en het evenwicht van het aanbod. Om daarrond nog meer zekerheid te verwerven kunnen zij het digitaal planningsinstrument functioneler inzetten. De onderwijzers volgen diverse aspecten van de taalontwikkeling systematisch op. Analyses van de resultaten sturen in toenemende mate de leerbegeleiding op leerlingen- en groepsniveau. In dat verband is het team er zich van bewust dat het momenteel minder inzet op de ondersteuning van de differentiërende, interactieve of activerende werkvormen binnen dit leergebied.

Daarnaast wijst het onderzoek in de lagere afdeling uit dat de onderwijzers voldoende inspanningen leveren om de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor ICT na te streven. Dat doen ze grotendeels vanuit een visie waarbij ze ICT integreren in de leergebieden. Vooral de eigen professionaliteit, de inspiratie van de leerpakketten en de toenemende materiële mogelijkheden bepalen momenteel de vrij gevarieerde invulling. Voor de onderwijzers is het een uitdaging om meer geformaliseerde afspraken te maken over de ICT-leerlijn en over de wijze waarop zij de ICT-competenties van de leerlingen in beeld brengen. Dat laatste kan een gepaste leerbegeleiding voor ICT ondersteunen, maar ook motiverend onderwijs op maat binnen andere leergebieden.

Tot slot maakt het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen in beide afdelingen duidelijk dat de teamleden leergierig en vernieuwingsbereid zijn. Zij worden daarin sterk gesteund door het onderwijskundig leiderschap. In dat verband heeft het team echter nog in mindere mate nagedacht over de klasinrichting, die een weerspiegeling kan zijn van de visie van de school op belangrijke leerprocessen, en die het zelfgestuurd en zelfstandig leren van de doelgroep functioneel kan ondersteunen. Verder kunnen de teamleden elkaar blijven stimuleren tot en ondersteunen in de realisatie van de principes van goed taalvaardigheidsonderwijs, zoals die ook in het leerplan vermeld staan. Tevens is er groeimarge wat de krachtige uitwerking en aanwending van de boekenhoeken betreft.

Het onderzoek naar de processen maakt duidelijk dat dit schoolteam doordrongen is van het belang van sociale en emotionele begeleiding voor de ontwikkeling van elk kind maar ook voor de realisatie van een positieve en krachtige leeromgeving. Het team investeert in een groot aantal uiteenlopende initiatieven op klas- of schoolniveau, waarbij de ouders vaak een bevoorrechte partner zijn. Echter, om de efficiëntie en de effectiviteit van de inspanningen op te drijven kan het schoolteam zijn visie op een kwaliteitsvolle én haalbare sociale en emotionele begeleiding expliciteren en (de effecten van) de vele actuele initiatieven in kaart brengen. Dat vormt de basis voor eventuele bijstellingen en nieuwe initiatieven, die het team vervolgens op planmatige wijze kan evalueren.

Ook toont het onderzoek naar de processen dat het team stappen zet in de richting van een bredere evaluatiepraktijk, op basis waarvan het zijn onderwijsaanbod bijstuurt, de leerbegeleiding invulling geeft en de ouders en kinderen informeert. Het schoolteam, en het team van de lagere afdeling in het bijzonder, staat voor de uitdaging om de evaluatiepraktijk voor een aantal leergebieden, domeinen en leergebiedoverschrijdende thema's te optimaliseren.

Het onderzoek naar het algemeen beleid toont een team met een groot en warm hart voor kinderen. Dat vertaalt zich - ook via de toenemende overlegmogelijkheden - in een grote betrokkenheid en in veel engagement. Aan het hoofd van het team staat sinds enkele jaren een directeur die - gesteund door twee zorgcoördinatoren - groeit in leidinggeven. Bij het nemen van beslissingen staat hij voor de uitdaging om met alle participanten een transparante, rechtlijnige en doeltreffende interactie en communicatie te realiseren. Opvallend sterk is zijn betrokkenheid op het schoolleven. Hij houdt de vinger aan de pols bij alle participanten. Wat de eigen beleidsvoering en het welbevinden van de teamleden betreft kan het beleid streven naar een meer regelmatige en geobjectiveerde informatieverzameling. Die kan op zijn beurt bijdragen tot een overwogen en gedragen prioriteitenselectie. Hoewel het schoolteam er binnen de kwaliteitszorg in slaagt om de onderwijskwaliteit via concrete initiatieven verder uit te breiden, kan het werk maken van een meer heldere, doelgerichte en planmatige aanpak van de realisatie van bepaalde initiatieven en van een adequate borging van verworvenheden.

Na deliberatie leidt het onderzoek naar de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving tot een gunstig advies. Ook het onderzoek naar de overige erkenningsvoorwaarden leidt tot een gunstig advies. Samen met het gunstige advies voor de onderwijsdoelstellingen in beide afdelingen, spreekt de onderwijsinspectie daarmee haar vertrouwen uit in de kwaliteit van de school en de blijvende ontwikkelkracht van het team. Zij apprecieert het zeer waardevolle werk dat de teamleden elke dag opnieuw leveren om de sterren van kinderen steeds meer te laten blinken.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands

Lager onderwijs - Leergebiedoverschrijdend

ICT

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Sociale en emotionele begeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

Het team van de kleuterafdeling streeft bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. Het onderwijsleeraanbod is doelgericht uitgebouwd. De themawerking en de planningsinstrumenten garanderen het evenwicht tussen de verschillende domeinen. Een positief en veilig klasklimaat en een degelijk klasmanagement dagen de kleuters uit tot actief taalgebruik. Via observaties en genormeerde toetsen volgen de kleuteronderwijzers de ontwikkeling van de kinderen nauwgezet op. De leerbegeleiding is afgestemd op de noden van de meest kwetsbare kleuters.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate na. Via een doelgericht en thematisch activiteitenaanbod bieden de kleuteronderwijzers voldoende muzische ontwikkelingskansen aan. Daarbij staan exploreren en experimenteren, genieten en beleven centraal.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs muzische vorming en Nederlands: vaststellingen

Curriculum	De kleuteronderwijzers van de Europaschool staan voor de boeiende uitdaging
Onderwijsaanbod	om de vele van huis uit anderstalige en kansarme kinderen te initiëren in de
<i>Referentiekader</i>	Vlaamse (school)wereld en in het Nederlands. Die achtergronden vormen een
<i>Planning</i>	eerste uitgangspunt bij de planning en voorbereiding van het aanbod.
<i>Evenwichtig en volledig</i>	Daarnaast gebruiken de kleuteronderwijzers het vertrouwde leerplan
<i>Samenhang</i>	Nederlands, maar ook de recent gelanceerde leerplannen muzische vorming en
<i>Brede harmonische vorming</i>	media als referentiekader. Vooral de doelenlijsten, waarin zij met het oog op
<i>Actief leren</i>	een graduele opbouw van het aanbod, meer gedetailleerde leeftijdsindicaties
	aanbrachten, sturen de selectie van de thema's en de concrete activiteiten.
	Inspiratie putten de kleuteronderwijzers ook uit een aantal - vaak op
	taalontwikkeling gerichte - naslagwerken. Tot slot stuurt ook een neteigen
	instrument de doelgerichtheid en overwogen selectie van het (taal)aanbod.

Een stapsgewijze planning ondersteunt het evenwicht, de volledigheid en de kindgerichtheid van het aanbod. Naast de kalendergebonden thema's, waarvoor het team rudimentaire verticale lijnen hanteert, selecteren de kleuteronderwijzers thema's die tegemoetkomen aan de belangstelling van de klasgroep of die inspelen op domeinen en doelen die extra aandacht verdienen. Ook het concrete aanbod bepalen de kleuteronderwijzers zowel op basis van ideeën uit een brainstorm met de kleuters zelf, als op basis van de leerplandoelen, waarvan ze de frequentie turvend bijhouden. Hoewel de teamleden zich daarbij houden aan heldere teamafspraken, dreigen ze door de veeleer instrumentele omgang met het doelenkader de achterliggende visie van het leerplan uit het oog te verliezen. Dat blijkt onder andere ook uit de wijze waarop hoekenfiches en dergelijke zijn opgesteld. Verder beperken de individuele werkwijzen (op papier) een objectivering van de volledigheid op afdelingsniveau. Wel ondersteunt veelvuldig informeel overleg met parallelcollega's en - bij uitbreiding - met het hele team de verticale samenhang en complementariteit binnen het aanbod.

De kleuteronderwijzers zijn sterk begaan met het welbevinden van de kinderen. Ze zorgen voor een positief en veilig klasklimaat waarin de kinderen zich durven en kunnen ontplooien. De hele dag door is er veel natuurlijk en rijk taalaanbod; de schooltaal zit er spontaan in verweven. De meeste teamleden realiseren stimulerende interacties en bevorderen op die manier het actief leren en de mondelinge taalontwikkeling. De activiteiten waarin zij - kleutervolgend - begeleidend meespelen, vormen daarvan mooie voorbeelden. Ook de meer taakgerichte activiteiten ondersteunen een natuurlijk taalaanbod en spontane verbale interacties. In activiteiten zoals 'waarnemingen', daarentegen, dreigt soms een te sterke focus op woordenschatontwikkeling, waarbij de natuurlijke rijkdom van meer spontane conversaties in het gedrang komt.

Het kleuterteam ondersteunt de ontwikkeling van de schriftelijke taalvaardigheden door allerlei voorbereidende impulsen op visueel, auditief en fijnmotorisch vlak. In de derde kleuterklas plannen de kleuteronderwijzers na de middag daarrond zelfs extra activiteiten in, weliswaar gebed in een breed ontwikkelingsstimulerend aanbod. Ook motiverende functionele schrijf- en leesmogelijkheden waarmee kleuters de betekenis en relevantie van geschreven communicatie kunnen ontdekken, komen aan bod.

Gevarieerde muzische impulsen krijgen de kleuters door de dag heen, zowel tijdens klassikale activiteiten als tijdens differentiatiemomenten en in de hoeken. Alle domeinen komen aan bod, hoewel er minder aandacht gaat naar media. De kleuteronderwijzers ondersteunen de horizontale samenhang tussen de muzische domeinen onderling en met Nederlands en mens en maatschappij, wetenschappen en techniek door de activiteiten te laten aansluiten bij het thema. Ze zetten muzische activiteiten ook in om de opgedane inzichten en verworven taal verder te verwerken. Ook de bijzondere leermeester lichamelijke opvoeding, die bewegingsexpressie in het aanbod integreert, sluit zich bij die visie aan.

Bij activiteiten waarin het muzische centraal staat, zetten de kleuteronderwijzers - in de mate van het mogelijke - in op een muzische grondhouding en op het muzische proces. Van de nieuwe leerplannen media en muzische vorming maakt het team gebruik om de aandachtspunten in dat verband op te frissen.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De klassen zijn op een kleutervriendelijke wijze ingericht: leerkrachtafhankelijk overheerst nu eens rustige orde, dan weer gezellige drukte. In de gangen van de kleuterafdeling en in de meeste klassen ondersteunen gevarieerde creatieve muzische uitingen, verkleedkleden in de poppenhoek, muziekinstrumentjes, enz. een muzisch klimaat. De kleuteronderwijzers verrijken de hoeken met (thematische) materialen die de kleuters tot muzische en talige ontwikkeling brengen. Het aanbod aan kleutervriendelijk multimediaal materiaal is veeleer beperkt.

Het team is zich bewust van het belang van een rijk en gevarieerd boeken- en verhalenaanbod. In een aantal klassen verrijken boeken dan ook de mogelijke verkenning van de wereld. Boeken vormen ook wel eens de rode draad van een thema. In sommige klassen kunnen kleuters zelfs ervaren hoe een boek tot stand komt. In sommige kleuterklassen krijgen boeken en verhalen echter een te bescheiden plek in het geheel. De lees-/luister-/boekenhoek is er minder uitdagend en gezellig, zelfs wat rommelig. Hij bevat ook onvoldoende doelgerichte prikkels voor deze kwetsbare doelgroep.

Afdelingsbreed tonen de kleuterklassen in beperkte mate een gelijkgerichte inrichting. De klassen verschillen wat de aard, de omvang en de invulling van belangrijke hoeken betreft. De afspraken daarrond zijn veeleer beperkt. Ook de pictografische ondersteuning van hoeken, kalenders, materialen of het keuzeproces, van regels, afspraken of stappenplannen, enz. is (sterk) verschillend, ondanks bepaalde afspraken op afdelingsniveau. Zo ondersteunt het materiële geheel in mindere mate de gewenste geleidelijke groei naar zelfstandigheid en zelfsturing van de kinderen. Tevens missen de kleuters daardoor ook bepaalde kansen tot meer functioneel en betekenisvol leren, onder andere op het vlak van (schriftelijke) taalvaardigheid.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Driemaal per jaar screenen de kleuteronderwijzers de kleuters op welbevinden, betrokkenheid en acht competenties, waaronder 'taalvaardigheid' en 'beeldend representeren'. Ze registreren de resultaten digitaal waardoor alle kindbetrokkenen ze kunnen raadplegen. De meeste kleuteronderwijzers baseren de screenings op systematische, leeftijdsspecifieke en doelgerichte observaties. Muzische ontwikkeling komt echter slechts in beperkte mate aan bod in de evaluatiepraktijk. Voor kinderen met een zorgvraag voor taal hanteren de kleuteronderwijzers bijkomende observatie-instrumenten.

De kleuteronderwijzers combineren de observaties met de afname van genormeerde toetsen. Die laatste zetten ze in om de eigen vaststellingen te objectiveren, onder andere ook ten aanzien van de ouders.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Met het oog op een brede basiszorg zet het team een deel van de extra lestijden in om de klassen te verkleinen om zo het aantal en de kwaliteit van de interacties met individuele kleuters en groepjes kleuters op te drijven. Afhankelijk van de doelstelling stellen de kleuteronderwijzers heterogene dan wel homogene differentiatiegroepjes samen. Pre-instructie wisselen ze af met extra verwerkingsactiviteiten. Ervaringen opdoen met concreet materiaal en handelend leren dat in toenemende mate met talige interacties begeleid wordt, staan daarbij centraal. Tijdens kringmomenten is er in sommige klassen beperkte aandacht voor visuele ondersteuning van talige input.

Bij de jongste kleuters ondersteunt een meertalige kinderverzorgster de praktische verzorging van, maar ook de eerste interacties met de kinderen. Verder neemt een zorgleerkracht, die eveneens meertalig is, de rol op van brugfiguur. Zij streeft ernaar om de school(taal)drempel voor kinderen te verlagen. Ook de participatie van ouders bevordert ze via een laagdrempelige opstelling. Die participatie wordt ook gestimuleerd door sessies gezinsleren die de school in samenwerking met derden op school laat plaatsvinden.

In geregeld overleg met de zorgcoördinator, maar ook met de CLB-medewerker, koppelen de kindverantwoordelijken de observaties aan gerichte acties. Zij spannen zich ook in om de effecten ervan systematisch op te volgen. Een aantal kleuteronderwijzers geeft aan dat het voor sommige kinderen met specifieke noden (uitbreiding van de zorg) een moeilijk proces is om een planmatig hulptraject vorm te geven en op te volgen. Zij halen daarvoor diverse factoren aan. Bij een aantal daarvan voelen ze zich machteloos. Het schoolteam ondersteunt de ouders en de kinderen actief wanneer hulp van derden geboden moet worden, meer bepaald bij de concrete organisatie ervan.

De sociaal-emotionele begeleiding van de kleuters, waaraan in deze school veel nood heerst, gebeurt voornamelijk in overleg met de snoezelfjuf. Naast afdelingsbrede aandacht voor verbondenheid, krijgen de kwetsbare kleuters - afhankelijk van eerdere observaties - doelgerichte ondersteuning op het vlak van welbevinden en zelfvertrouwen, executieve functies of visuomotoriek.

Professionalisering

Mede gestimuleerd en ondersteund door de zorgcoördinator, die tevens beleidsondersteuner is, onderneemt het kleuterteam uiteenlopende initiatieven om zich te professionaliseren. Zowel via interne expertiseverwerving en -deling (overleg, hospiteren, klasbezoeken, studiedagen) als via de introductie van externe deskundigheid (bronnenbroeken, navorming) werkt het kleuterteam systematisch aan de optimalisering van de onderwijskwaliteit. Geregeld krijgt vernieuwing een verankering in het schoolwerkplan, wat de duurzaamheid ervan bevordert.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De leerlingen van de lagere afdeling bereiken de eindtermen Nederlands in voldoende mate. De wijze waarop de onderwijzers het onderwijs voor dit leergebied vormgeven, garandeert een voldoende evenwichtig en volledig onderwijsaanbod. Samen met het respectieve onderwijsleerpakket vormt het leerplan een belangrijke leidraad. De onderwijzers volgen de talige ontwikkeling van de leerlingen op en staan daarbij open voor externe evaluaties.

Curriculum	Het onderwijsaanbod in het eerste leerjaar krijgt vorm door een
Onderwijsaanbod	onderwijsleerpakket dat focust op de aanvankelijke lees- en schrijfprocessen. Er
<i>Referentiekader</i>	is voldoende afstemming met het integrale onderwijsleerpakket voor
<i>Planning</i>	Nederlands dat vanaf het tweede leerjaar de belangrijkste inspiratiebron is bij
<i>Evenwichtig en volledig</i>	de planning en vormgeving van het onderwijsaanbod. Verder stuurt ook het
<i>Samenhang</i>	taalbeleid in deze school de inhoud en de aanpak van de lessen Nederlands.
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	
	Het onderwijsleerpakket voor het tweede tot het zesde leerjaar is gekozen op basis van de kansen die het aan de doelgroep biedt om de eigen communicatieve vaardigheden te versterken. De onderwijzers geven aan dat het hen helpt om de visie van het leerplan Nederlands in de praktijk te brengen. De grotendeels systematische en consequente inzet van het pakket in de opeenvolgende leerjaren garandeert ook een evenwichtig en gegradueerd aanbod. De onderwijzers houden bovendien de volledigheid ten aanzien van de leerplandoelen in de gaten. De functionaliteit van de doelenregistratiesystemen van de teamleden is echter weinig overtuigend en minder objectief.
	Leerlingenresultaten voor spelling hebben de onderwijzers ertoe aangezet om bijkomende aandacht te besteden aan dat onderdeel. Ze doen dat zonder dat andere domeinen eronder lijden. Dat geldt ook voor vaststellingen in verband met begrijpend lezen en leesplezier. De onderwijzers ondernemen allerlei acties om het leesonderwijs bij hun leerlingen gericht te ondersteunen, o.a. via samenwerking met de bibliotheek en vrijwilligers. Het betreft zowel eenmalige acties als structureel ingebouwde initiatieven.
	Om de taalvaardigheidsverwerving alle kansen te geven laten de onderwijzers de vaardigheden geïntegreerd en in motiverende contexten aan bod komen. Het onderwijsleerpakket van het tweede tot het zesde leerjaar ondersteunt hen om aan de slag te gaan met functionele, betekenisvolle taaltaken en coöperatieve werkvormen. Leerkrachten vullen die mogelijkheden aan met kringgesprekken, babbelboxen, functionele schrijftaken, enz. Bovendien zoeken de onderwijzers naar zinvolle inhoudelijke samenhang tussen de lessen Nederlands en de lessen in andere leergebieden. Op die manier krijgen de verwerving van concrete woordenvelden en ook de algemene taalverrijking verdiepingkansen. Verder hanteren de onderwijzers, en ook de leerkracht lichamelijke opvoeding, belangrijke taalverwervingsprincipes, zoals visuele ondersteuning van de instructietaal, betekenisonderhandeling of impliciete feedback. 'Taal de hele dag' is - gezien de doelgroep - het motto in alle klassen.

Observaties in de verschillende klassen leren echter dat de intensiteit en de kwaliteit van het taalvaardigheidsonderwijs en van de ondersteunende interacties, tussen de leerkrachten verschillen.

De onderwijzers slagen erin om de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor sociale vaardigheden, ICT en leren leren te relateren aan het onderwijs Nederlands. De onderwijsleerpakketten bieden daartoe de nodige ondersteuning.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De onderwijzers beschikken over voldoende didactisch materiaal om het onderwijs Nederlands vorm te geven. Een digibord in elke klas maakt ondersteunende visualisaties mogelijk. De meeste klassen beschikken ook over een voldoende ruim boekenaanbod. De presentatie en de bereikbaarheid ervan zijn in aantal klassen echter weinig stimulerend en uitnodigend. De ICT-uitrusting is vrij rudimentair. Het schoolteam is zich bewust van de beperkingen en investeert momenteel in bijkomend aanbod. De onderwijzers maken flexibel gebruik van de klas met meer ICT-mogelijkheden.

In de meeste klasbeelden is er - wat Nederlands betreft - eenzijdig aandacht voor spelling en taalbeschouwing. In mindere mate wordt de taalverwerving ondersteund door (wisselend) inhoudelijk relevant taalaanbod op de klaswanden en wandplaten waarop taal(leer)strategieën uitgetekend staan. Ook prikkels die leerlingen uitnodigen om te gaan lezen of schrijven, zijn er slechts in beperkte mate.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De onderwijzers nemen de toetsen van de respectieve onderwijsleerpakketten consequent af. De meeste leerkrachten maken gebruik van de beoordelings- en analyseschema's die het pakket aanbiedt, om het leerlingenwerk te evalueren en om - vooral op kindniveau - vast te stellen wat verworven is en wat nog extra aandacht verdient. De toetsen zelf worden zelden opnieuw bekeken na de leerkrachtcorrectie, wat enigszins indruist tegen het schoolmotto dat toetsen een volwaardige plek in het leerproces moeten innemen. Dat geldt in sommige klassen ook voor het dagelijks leerlingenwerk. Feedback op het leerlingenwerk verschilt bovendien van onderwijzer tot onderwijzer.

Hoewel de pakketten een spreiding van toetsen over de verschillende domeinen voorzien, vullen de onderwijzers het toetsengeheel aan met enkele bijkomende spellingtoetsen, toetsen taalbeschouwing of schrijven. Bij die aanvullende toetsen zijn betrouwbaarheid en validiteit echter minder gegarandeerd. Voor spreken schrijft het pakket permanente evaluatie voor. Niet alle onderwijzers volgen daarbij de richtlijnen van het pakket, wat de graduele opbouw van aandachtspunten en criteria enigszins dwarsboomt.

Verder zetten de onderwijzers gericht in op enkele genormeerde toetsen en - aan het eind van het basisonderwijs - ook op een externe toets. Gesprekken maken duidelijk dat het team goed op de hoogte is van de waarde en beperkingen van elk van de bijkomende instrumenten. Wel volgt niet altijd de nodige terugkoppeling over de resultaten op schoolniveau aan de betrokken teamleden.

Met het oog op een volledig overzicht van de leerlingenprestaties op elk moment en door de schoolloopbaan heen komen alle resultaten terecht in het leerlingvolgsysteem. Voor de pakketgebonden toetsen betreft het de trimestriële rapportcijfers voor de vier vaardigheden, uitgedrukt in een percentage. Het team is echter minder transparant over de manier waarop het rapportcijfer voor elk van de vaardigheden tot stand komt.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Het team van de lagere afdeling zorgt voor een brede basiszorg waarbij een warm en positief klasklimaat en een gericht klasmanagement de communicatiedurf en de taalvaardigheidsontwikkeling ondersteunen.

De klasleerkrachten slagen er - naar eigen zeggen - niet altijd in om de differentiërende of coöperatieve werkvormen voldoende krachtig te ondersteunen of om (groepjes) kinderen met hogere noden op het vlak van taalontwikkeling gericht bij te werken. Het lukt de onderwijzers meestal wel om concrete sticordi-maatregelen te implementeren bij (een vermoeden van) een leerstoornis. Zij trekken die ondersteuning - zo nodig en haalbaar - ook door tijdens evaluaties. De zorgleerkrachten, die voornamelijk het wiskundeonderwijs ondersteunen, geven aan dat zij de taalvaardigheidsontwikkeling als aandachtspunt in hun begeleiding meenemen.

Schoolorganisatorische en ondersteunende maatregelen maken het voor vele ouders en kinderen haalbaar om - indien aangewezen - te kiezen voor een (bijkomende) begeleiding door derden.

Professionalisering

Onder impuls van de directeur en de zorgcoördinator, maar ook op eigen initiatief levert het team van de lagere afdeling heel wat inspanningen om zich te professionaliseren. Er zijn binnenschoolse acties zoals leerplanstudie, hospiteermomenten, informeel overleg, klasbezoeken en feedbackgesprekken. Daarnaast nemen de teamleden geregeld deel aan (buitenschoolse) navormingen waarvan de inhoud aansluit bij eigen noden, schoolprioriteiten of kindgebonden problematieken.

In de gestelde professionaliseringsacties zijn aspecten van taalvaardigheid voortdurend aan de orde. Het belang ervan voor de (school)loopbaan, de verschuivende noden van het doelpubliek, de recente wissels in het team maar ook de visie van het leerplan Nederlands maken dat het schoolteam er blijvend op inzet.

3.1.1.5 Lager onderwijs: ICT

Voldoet

De onderwijzers slagen erin om de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor ICT voldoende na te streven. Het samenspel van gevarieerde en geïntegreerde ICT-activiteiten bevordert de verwerving van ICT-competenties.

Curriculum	De onderwijzers spannen zich in om informatie- en communicatietechnologie in de lessen te integreren. Die keuze is in lijn met het uitgebreide ICT-beleidsplan van de school, waarmee de meeste teamleden echter in mindere mate vertrouwd zijn. Een opfrissing dringt zich op.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	Naar aanleiding van de doorlichting inventariseerden de onderwijzers hun ICT-aanbod per leerjaar en rubriceerden dat binnen de acht eindtermen. Op die manier trachtte het team het actuele aanbod voor het leergebiedgebiedoverschrijdende thema in kaart te brengen. Minder uitsluitend geeft die oefening over de graduele opbouw van ICT-gerelateerde kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes. Het zijn momenteel vooral bepaalde leerpakketten die de verticale samenhang helpen verzekeren. Het recent verschenen leerplan media vormt nog geen leidraad.
<i>Actief leren</i>	
	Op schoolniveau zijn er weinig geformaliseerde afspraken over welke ICT-topics het best in welke leerjaren aan bod komen. De onderwijzers vallen terug op de verschillende leerpakketten (Nederlands, wereldoriëntatie, wiskunde) voor gerichte impulsen. Ook de eigen visie en deskundigheid van de onderwijzers, die onderling sterk variëren, bepalen de mate en de kwaliteit van de aandacht voor ICT. Dat alles leidt ertoe dat duidelijkheid ontbreekt over wie, waar, wanneer en hoe bepaalde aspecten van ICT in de focus stelt. Bij wijze van ICT-sluitstuk aan het eind van het basisonderwijs organiseert de derde graad tweejaarlijks een ICT-carrousel waarin alle eindtermen doelgericht aan bod komen.
	Dat de onderwijzers de digitale media vooral geïntegreerd gebruiken, bevordert de horizontale samenhang en accentueert de toepassingsmogelijkheden van de informatie- en communicatietechnologie. Meer specifieke ICT-matige doelen, zoals internetveiligheid, komen sporadisch aan bod.
Materieel beheer	
Uitrusting	De ICT-uitrusting in de lagere afdeling is vrij rudimentair. Zowat alle klassen beschikken over vier schermen die verbonden zijn met één computer, wat de flexibele en efficiënte inzet van ICT beperkt. Verder kunnen enkele leerlingen tijdens bepaalde lessen ook de klaslaptop gebruiken. Bovendien staan in één klaslokaal voldoende PC's voor duowerk. De meeste onderwijzers geven aan er geregeld gebruik van te maken. Ook beschikt de afdeling over een aantal tablets die verhuizen naar gelang van de behoeften in de klassen. Een bijkomende set tablets wordt weldra geïntroduceerd, wat de mogelijkheden tot de realisatie van een geïntegreerd ICT-aanbod verder doet toenemen.
<i>Leermiddelen</i>	

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Doordat op schoolniveau weinig geformaliseerde afspraken gelden en enkel de vrij algemeen geformuleerde eindtermen het ICT-traject enigszins aansturen, hebben de onderwijzers een veeleer diffuus beeld van de individuele leerlingcompetenties. Ze steunen vooral op hun intuïtie om de ICT-vaardigheden van de leerlingen in te schatten.

Het leerlingenrapport bevat geen informatie over verworven ICT-competenties. De teamleden verwoorden dat dit wel een aandachtspunt wordt in het lopende traject om de rapportering te verfijnen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De grote verschillen tussen de leerlingen zowel wat technische vaardigheden als wat toepassingsmogelijkheden betreft, vangen de onderwijzers op via momentane tussenkomsten. Bij partner- of groepswork ondersteunen vaardige leerlingen het leerproces van minder vlotte klasgenoten. In de derde graad organiseren de leerkrachten enkele verdiepende sessies voor leerlingen met sterke ICT-vaardigheden.

Momenteel worstelen de onderwijzers met de sterk talige component van onder meer opzoekactiviteiten in relatie tot de beperkte taalvaardigheid van een aantal leerlingen. Die belemmert bovendien de nodige diepgang bij de verwerking van aangetroffen informatie.

De school heeft aandacht voor de kinderen die thuis niet over een computer kunnen beschikken. Die leerlingen mogen dan onder meer tijdens pauzemomenten hun ICT-opdrachten afwerken.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Basisschool Europaschool Kolderbos maakt deel uit van de GO! Scholengroep 14 Maasland. De scholengroep heeft een overkoepelende preventieadviseur. Ter plaatse behartigen een lokale preventieadviseur en de directeur de schooleigen problematiek. Alle participanten nemen hun verantwoordelijkheid voor deze opdracht op. De preventieadviseur maakt gebruik van de analyses van externe deskundigen en van eigen rondgangen. Daardoor kent de school de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen.

De schoolinfrastructuur, gelegen op een behoorlijk groot domein, is aangenaam en hedendaags ingericht. Voorgelegde documenten tonen aan dat de school met regelmaat effectief investeert om de accommodatie veilig, bewoonbaar en netjes te houden. De school wil daarmee tegemoet komen aan de basisvoorwaarden om haar eigen pedagogisch project te realiseren.

Tijdens de doorlichtingsfase stelde de inspectie vast dat er zowel voor de jongens als voor de meisjes één toilet te weinig is conform de opgelegde normen. De school hanteert echter een gezondheidsbeleid, waarbij het voor de leerlingen toegestaan is om gedurende de hele lesdag de toiletten te bezoeken. Hierdoor is het gebruik van de toiletten erg gespreid en is er zeker tijdens de pauzemomenten in de feiten geen tekort aan toiletmogelijkheden. De toegelichte visie van de school stelt de inspectie in staat deze tekorten te delibereren.

De school krijgt hierdoor een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Het schoolbestuur blijft te allen tijde verantwoordelijk voor de veiligheid van het personeel, de leerlingen en bezoekers.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja

Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja
Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Sociale en emotionele begeleiding

Doelgerichtheid De kansarmoede waarin vele kinderen leven, hun beperkte taalvaardigheid Nederlands en de diverse waarden en normen die zij beleven, dagen het schoolteam uit om sterk te investeren in de sociale en emotionele begeleiding van de kinderen. Het team neemt die taak volop ter harte, zowel met het oog op de individuele ontwikkeling van kinderen tot zelfbewuste en kritische (wereld)burgers, als om een aangenaam samenleef- en leerklimaat te creëren.

Elementen van een visie op sociale en emotionele begeleiding staan vermeld in verschillende beleidsteksten: respect voor eenieder(s cultuur), samenwerking met ouders, de uniciteit van elk kind, steeds weer kansen geven, de inbedding van schoolgebonden acties in het 'project' wereldburgerschap, maar ook aandacht voor effectieve integratie, enz. Ook voegde het schoolteam nog niet zo lang geleden het begrip 'warmte' toe als pijler van het pedagogisch project. Daarmee onderstreept het team het belang van positieve bejegening en van verbondenheid.

Minder informatie bieden de teksten over hoe de (vrij impliciete) visie op een gezonde sociale en emotionele ontwikkeling in samenhang met een positief en constructief klas- en schoolklimaat gezamenlijk en gelijkgericht gerealiseerd kan worden. Tot voor kort leefde de impliciete aanname dat individuele teamleden de sociale en emotionele begeleiding grotendeels op een eigen wijze vorm kunnen geven, nl. afgestemd op de eigen persoonlijkheid van de leerkracht en op de klasgroep. Recent dagen conflicten tussen leerlingen en met leerkrachten die aanpak meer en meer uit.

Ondersteuning De gesprekken van de onderwijsinspectie met individuele en groepjes teamleden maken de fundamentele betrokkenheid op dit proces duidelijk. Iedereen is zich sterk bewust van het belang van een gedegen sociale en emotionele begeleiding en is bereid om er volop aan bij te dragen. Men ervaart immers hoezeer individueel welbevinden en een positief klasklimaat de individuele ontwikkeling en het onderwijsleerproces schragen.

Structureel besteedt het schoolteam een aantal SES-tijden aan klasverkleining met het oog op een meer effectief klas- en leerklimaat, en aan de inzet van een aantal ondersteunende leerkrachten. Via brugfiguren - mede in samenwerking met derden - biedt het team bijzondere kansen aan de communicatie met en opvoedingsondersteuning van de thuisomgeving. Het team investeert ook in een snoezeljuf die met grote deskundigheid werkt aan zelfsturing en zelfregulatie, het welbevinden en de visuomotoriek van individuele kleuters in een speciaal daartoe uitgeruste snoezelruimte, en aan 'gevoelskunde' in de klassen van de lagere afdeling waar de nood het grootst is.

Zij ondersteunt ook individueel wanneer oudere kinderen extra noden vertonen. Tevens heeft zij de opdracht om haar deskundigheid te delen met de collega's en tot meer gelijkgerichtheid te komen.

In hun zoektocht om individuele kinderen te ondersteunen of het onderwijsklimaat te optimaliseren stellen de meeste teamleden zich warm en begripvol op, en ondernemen ze uiteenlopende acties om de kinderen te begeleiden, doorgaans in overleg met hun ouders. Via klasafhankelijke regels, diverse concrete afspraken rond houding en gedrag, allerlei beloningssystemen, gedragskaarten, individuele gespreksvoering en onderhandeling als vertrouwenspersoon, ... zoekt elk van hen een weg. De eigen persoonlijkheid en professionaliteit, ondersteund door navormingen allerlei, spelen daarbij een grote rol. Ook namen de teamleden in een werkgroep initiatieven om acties meer te stroomlijnen. Zo voerden ze het sociaal rapport in. Er kwamen ook speelplaats- en busvervoerafspraken. Bovendien komt een neerslag van individueel welbevinden en sociaal gedrag, geobserveerd door verschillende kindbetrokkenen, terecht in het leerlingvolgsysteem, waardoor beide aspecten ook meegenomen worden in het multidisciplinair overleg.

Omdat men ervan overtuigd is dat individueel welbevinden van de kinderen en een positief schoolklimaat enkel in samenwerking met alle betrokkenen tot stand kunnen komen, werkt het schoolteam intensief samen met de buurt- en wijkpartners.

Doeltreffendheid Hoewel het team er zichtbaar in slaagt om voor heel wat kinderen op emotioneel en sociaal vlak hét verschil te maken, voelt het zich momenteel voor grote uitdagingen staan.

De spanningen bij kinderen lijken toe te nemen. Zo geven zij in het gesprek met de onderwijsinspectie uitdrukkelijk aan dat ze een oplossing wensen voor de toenemende (speelplaats)ruzies.

Daarnaast kan en wil ook een aantal teamleden het gevoel van machteloosheid niet altijd meer relativeren. Zij verwijzen naar diverse onderliggende factoren, waaronder een veranderende instroom. Ook de gevarieerde aanpakwijzen leiden er huns inziens toe dat zij als team geloofwaardigheid, slagkracht en vertrouwen verliezen. Verder kaarten bepaalde teamleden aan dat er in het beleid van de school minder structureel aandacht is voor hún persoonlijk welbevinden. Nochtans ervaren zij dat als een noodzakelijke voorwaarde voor een gedegen sociale en emotionele begeleiding van de kinderen.

Ontwikkeling Het team is zich bewust van de dringende nood aan een meer gezamenlijk gedragen aanpak. Het wil zich buigen over de vraag hoe het de noodzakelijke warmte kan combineren met (een gelijkgerichte opvolging van) duidelijke regels en afspraken. Het is ook bereid om de realisatie van een aantal strategische doelen in dat verband meer planmatig aan te pakken. Daartoe zal het de samenwerking met derden, die momenteel volop geëxploreerd wordt, evalueren en - zo gewenst - uitbreiden. Ook de vraag of de geplande onderwijskundige optimaliseringen (differentiatie) een voldoende efficiënte hefboom zijn voor een positief en veilig leef- en leerklimaat in deze school, ligt op tafel.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Het schoolteam beschikt over een evaluatiebeleidsplan waarin naast de zienswijze op een brede evaluatiepraktijk van het onderwijsnet, ook de eigen visie van de Europaschool opgenomen is, nl. “Wij evalueren om te informeren, te ondersteunen en te beslissen”. Meer concreet gelden de pijlers ‘evalueren om er iets mee te doen’, ‘evalueren als onderdeel van het onderwijsleerproces’ en ‘evaluatie als gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle kindverantwoordelijken’. Ook de ‘leerplandoelgerichtheid’ van evaluaties en de aandacht voor de ‘totale persoonlijkheid’ worden geopperd als kwaliteitskenmerken. Verder staat de evaluatiepraktijk vermeld als een aandachtspunt voor het pedagogisch college, met name naar aanleiding van de algemene vraag van het team om het rapport te herzien. Daarmee wil het team vooral de doelgerichtheid van de evaluatiepraktijk op uitvoeringsniveau bewerkstelligen. Over operationele doelstellingen op procesniveau heeft het team zich in mindere mate gebogen.

De concrete evaluatiepraktijk van de kleuterafdeling kwam aan bod bij de bespreking van de leergebieden. Voor de lagere afdeling bepalen de onderwijsleerpakketten in belangrijke mate de concrete evaluatiepraktijk. Ook de op het rapport vermelde rubrieken en de wijze waarop gerapporteerd wordt, nl. met percentages en verbale commentaren, sturen de blik van de onderwijzers. In dat verband zoekt het schoolteam momenteel naar een beter evenwicht tussen de eigen visie op evalueren/rapporteren en de wensen en noden van de ouders. Verder richt ook het maandelijks sociaal rapport, waaraan ouders en leerlingen belang hechten, de blik van de leerkrachten naar een permanente evaluatie van orde en gedrag. Hetzelfde geldt voor het leerlingvolgsysteem, waarin trimestrieel welbevinden en betrokkenheid en acht competenties gescoord worden, en waarin de talenten en/of wat al goed loopt, een expliciete plek krijgen. Aanvullend bepaalt ook het geregelde zorgoverleg van de klasleerkracht met de zorgcoördinator de concrete evaluatiepraktijk. Het welbevinden, de sociale omgang en de prestaties van de kinderen, van welke aard ook, vormen immers de basis voor mogelijke acties of bijstellingen. Ze bieden ook een toetssteen voor het effect van extra inspanningen vanwege de leerkrachten.

Ondersteuning De afweging van meerwaarde tegenover belasting voor de betrokkenen bracht het kernteam bij een bewuste selectie van (externe) toetsen, waarvan het jaarlijks overzicht in het beleidsplan staat. Verder maakt het schoolteam een aantal afspraken met betrekking tot de frequentie en kwaliteitscriteria van evaluaties, observaties en feedback. Op personeelsvergaderingen, maar ook in functioneringsgesprekken volgt de directeur de gemaakte afspraken geregeld op. Hij dringt ook aan op grondige analyses van de leerlingenprestaties en op de nodige - eruit afgeleide - bijstellingen. Bepaalde onderwijsleerpakketten reiken de nodige tools daartoe aan.

Daarnaast ondersteunt veelvuldig overleg tussen leerkrachten en met de zorgcoördinatoren, de CLB-medewerker en andere derden de vooropgestelde gemeenschappelijke verantwoordelijkheid. Dat overleg helpt de leerkrachten ook bij het bijsturen van het onderwijsleerproces op kind- of klasniveau naar aanleiding van de leerlingenprestaties. Vaststellingen die opvolging op schoolniveau behoeven, worden vanuit dat overleg meegenomen naar het kernteam. Effecten van genormeerde toetsen vormen in mindere mate een aanleiding om over leerjaren heen mogelijke bijstellingen te richten. Daarvoor is een aantal betrokken klasleerkrachten te weinig op de hoogte van de concrete resultaten.

Wat de bewaking van het proces zelf betreft, geldt de rapporteringspraktijk, waaraan het team momenteel sleutelt, als de belangrijkste motor voor bijstellingen in de evaluatiepraktijk. Uit de gesprekken bleek echter dat niet alle leerkrachten zich daar momenteel al helemaal van bewust zijn. Ook de invoering van nieuwe leerplannen of van een nieuw onderwijsleerpakket vormde in het verleden wel eens aanleiding om (een deel van) de evaluatiepraktijk onder de loep te nemen.

Doeltreffendheid De kleuterafdeling onderbouwt de vrij omvattende screenings met doelgerichte observaties. Genormeerde toetsen vullen de bevindingen in de screenings verantwoord aan.

In de lagere afdeling tonen vooral de leergebieden waarbij de leerkrachten de pakketgebonden toetsen aanbieden, een kwaliteitsvolle evaluatiepraktijk. De onderwijzers controleren daarbij ook systematisch de leerplangerichtheid van het toetsaanbod. Ook lichamelijke opvoeding kent een degelijke evaluatie-aanpak. Voor een aantal andere leergebieden zijn de leerplandoelgerichtheid en de kwaliteit van het evaluatiemateriaal weinig valide. Ook gebeurt de inschatting van, bijvoorbeeld, wereldoriënterende vaardigheden of ICT veel minder frequent. Net zoals die van muzische of sociale vaardigheden is ze ook minder transparant. Wat dat laatste betreft, is bijvoorbeeld niet voldoende transparant wat het verband is tussen het sociaal rapport en de rubriek sociale vaardigheden op het rapport. Ook de wijze waarop de onderwijzers de evaluatiegegevens samenvoegen tot één rapportcijfer, is voor de meeste domeinen/leergebieden weinig informatief.

De beeldvorming van de kinderen zet het team consequent in voor bijstellingen op kind- en, in toenemende mate, op klasniveau. Vooral voor wiskunde experimenteert het team volop met binnenklasdifferentiatie. Het kernteam - en bij uitbreiding het hele schoolteam - grijpt resultaten op externe toetsen aan om het onderwijsproces actief bij te sturen. Dat gebeurde recent nog voor spelling en voor 'meten'.

Ontwikkeling Om de observaties van (complexe) vaardigheden in diverse leergebieden kwaliteitsvoller en gegradueerd te maken, gaat het schoolteam van de lagere afdeling in toenemende mate aan de slag met instrumenten om competenties van leerlingen doelgerichter en transparanter in kaart te brengen. Het doet daarvoor ook een beroep op de ervaringen en expertise van een aantal teamleden. Verder wil het schoolteam inzetten op de pijler 'toetsen om bij te sturen', meer in het bijzonder via een meer systematische keuze voor differentiatie. Ook opent het voornemen van het team om het rapport grondig te hervormen de weg naar een kritische reflectie op en bijsturing van (een deel van) de evaluatiepraktijk. Tevens stimuleert de introductie van de leerplannen muzische vorming en media een bijsturing van de evaluatiepraktijk. Tot slot willen de teamleden ook de gesprekken met leerlingen over de evaluatie- en rapporteringspraktijk met meer diepgang doorvoeren.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Sinds enkele jaren ligt het leiderschap van de Europaschool in handen van de huidige directeur, die zich - in kernteamverband - laat bijstaan door een zorgcoördinator voor de lagere afdeling en een zorgcoördinator-beleidsondersteuner voor de kleuterafdeling. Sterk zijn de pedagogisch-didactische expertise en de kennis van het doelpubliek van dit kernteam. Ook houdt het team, en de directeur in het bijzonder, op vele wijzen de vinger aan de pols bij de verschillende stakeholders. Het team kan verder bogen op een groot netwerk van samenwerkingsverbanden, waaruit het inspiratie en concrete ondersteuning put. Ook onderscheidt het zich - samen met de overige teamleden - door de grote gedrevenheid om het voor deze kinderen zo goed mogelijk te doen. In mindere mate echter, trekt het kernteam aan eenzelfde zeel wat betreft de beheersing van de werkdruk naar aanleiding van innovatie-initiatieven en de aandacht voor het welbevinden van leerkrachten. Vooral het team van de lagere afdeling voelt zich soms overbevraagd.

De directeur zelf is zich bewust van de eigen sterktes die hij in deze school kan inzetten, en groeit in de realisatie van andere noodzakelijke leiderschapskenmerken. Hij schrikt er niet voor terug om zich daarbij te laten begeleiden, en - overtuigd van laagdrempeligheid en transparantie - is hij ook bereid om zijn teamleden om feedback te vragen. In toenemende mate helpt het kernteam om die informatie te interpreteren en doelgericht aan te wenden.

Visieontwikkeling Gezien de specifieke context van de school en geïnspireerd door recente onderwijskundige ontwikkelingen formuleerde het schoolteam onder leiding van de huidige directeur een eigen driedelige schoolvisie, die aansluit bij het pedagogisch project van het eigen onderwijsnet. Eén onderdeel betreft het kindbeeld: de klemtoon ligt op de uniciteit van elk kind, op het belang van onderwijs op maat en op hoge verwachtingen ten aanzien van elk van hen. Een tweede onderdeel beklemtoont het belang van kwaliteitsvol onderwijs voor een brede persoonlijkheidsontwikkeling. Daarin krijgt de samenwerking met ouders een belangrijke plaats. Het derde onderdeel bevat zeven concrete kernbegrippen: 'warmte', 'creativiteit', 'talentontwikkeling', 'sport', 'succes', 'taal' en 'gelijke kansen'.

De verschillende accenten die in de drie teksten bovendrijven, stimuleren het team tot en ondersteunen het bij de selectie van een groot aantal prioriteiten en aandachtspunten, die in diverse beleids(deel)plannen vermeld staan, en waarrond allerlei initiatieven ontplooid worden. Vele teamleden, vooral van de lagere afdeling, geven aan dat het overzicht op prioriteiten en aandachtspunten momenteel wat zoek is.

Vanuit de specifieke instroom en het belang van taalvaardigheid voor (onder meer) de schoolloopbaan onderschrijft het team 'en bloc' het belang van 'taal de hele dag'. Het groeit bovendien in de realisatie van taalvaardigheid als ankerpunt van een kwaliteitsvol onderwijsaanbod.

Besluitvorming Het schoolteam groeit stilaan in een meer getrappt besluitvormingssysteem. Nadat de directeur en het kernteam kwesties gefilterd en besproken hebben, buigt een ruimer bestaaf pedagogisch college zich over een en ander, in groeiende mate ook vanuit het perspectief van (de draagkracht van) de teamleden. Vervolgens komt het team op de personeelsvergaderingen tot een algemeen draagvlak voor afspraken en beslissingen. De teamleden voelen zich op die manier meer betrokken bij de besluitvorming. Ze rekenen er ook op dat dit systeem ertoe bijdraagt dat de soms impulsieve en weinig transparante, doeltreffende en rechtlijnige interactie en communicatie met de verschillende betrokkenen vanuit het beleid vermeden worden.

Daarnaast buigen ook onderwijskundige werkgroepen zich over afgebakende issues. Zij krijgen de opdracht en het vertrouwen om de teamleden via concrete instructies tot acties te laten overgaan, bv. met betrekking tot gezondheid of milieu. Behalve voor wat de werkgroep taalbeleid betreft, houdt het kernteam in mindere mate het overzicht van wat er op die manier van de individuele teamleden gevraagd wordt.

Kwaliteitszorg Zowel het team van de kleuterafdeling als dat van de lagere afdeling toont een behoorlijk reflectievermogen. De directeur en de zorgcoördinator-beleidsondersteuner spelen daarbij een ondersteunende rol: ze reiken kijkwijzers aan, sporen aan om gericht te hospiteren, doen klasbezoeken en/of organiseren reflectiegesprekken. Ook informeel overleg en multidisciplinair overleg dagen de teamleden uit om stil te staan bij de eigen praktijk.

Het team slaagt er ook in om belangrijke outputgegevens te verzamelen op basis waarvan het de eigen onderwijskwaliteit kan beoordelen en opvolgen. Dat geldt vooral voor concrete prestaties van leerlingen. Het kernteam investeert in groeiende mate in de langjarige opvolging en interpretatie van die data. In mindere mate richten de verzamelde data zich op de tevredenheid van de verschillende stakeholders.

Alle teamleden hechten belang aan innoveren, omdat enkel het beste onderwijs voor hun doelpubliek goed genoeg is. Echter, zowel de (langjarige) output en de bekommernissen van de teamleden naar aanleiding van hun concrete klaspraktijk, als de vele noden van de ouders en de verwachtingen vanwege de bovenschoolse niveaus dagen de poortwachtersfunctie van de directeur en - bij uitbreiding - het kernteam sterk uit. Het schoolteam geeft aan dat het zich voor de opdracht voelt staan om tot een weloverwogen, haalbare en breed gedragen prioriteitenselectie te komen, en vervolgens tot transparante en doelgerichte beleidsplannen op korte en (middel)lange termijn. Het is er zich ook van bewust dat het duurzaam borgen van verworvenheden deel uitmaakt van het innovatietraject.

Talenbeleid Gezien het kansarme en van huis anderstalige doelpubliek werkt de Europaschool al jaren met een gedragen taalbeleidsplan, inclusief meertaligheidsplan, dat getuigt van voldoende kennis van de meest recente inzichten op het vlak van taalvaardigheid en meertaligheid. Het schoolteam brengt de talige competenties en noden van de kinderen voor Nederlands systematisch in kaart, en houdt de vorderingen bij. Het schoolteam ondersteunt de kinderen in hun ontwikkeling van het Nederlands, en verwacht daarbij ook inspanningen van de kinderen zelf en van hun ouders. Wel is het voor de meeste teamleden duidelijk dat die verwachtingen niet ten koste mogen gaan van het welbevinden van de kinderen. In dat opzicht kiezen leerkrachten er soms voor om de thuistaal van de leerling(en) op de speelplaats of in de klas te tolereren, of om ze beperkt actief in te zetten ter ondersteuning van het onderwijsleerproces. In dat verband is ook het klas- en schoolmanagement er in toenemende mate op gericht om alle kinderen te laten participeren. Jaarlijks vinden er ook acties plaats die het respect voor de talige diversiteit ondersteunen. Verder helpen aanzetten tot taalgerichte ondersteuning in de leergebieden de kinderen om zich het Nederlands beter eigen te maken, én om de leergebiedgebonden doelstellingen te bereiken. Via externe en interne professionalisering (hospiteerbeurten, klasbezoeken en observerend leren) groeien de teamleden in dat soort taaldidactische vaardigheden. In zekere mate investeert het team ook in de klasinterne gerichte ondersteuning van taalleerstoorntissen, zoals dyslexie. Ook ondersteunt het schoolteam op organisatorisch vlak de begeleiding door logopedisten, met wie de school nauw samenwerkt. Ook zorgt het ervoor dat de taal geen onoverkomelijke drempel is bij evaluaties allerhande. Tot slot speelt het schoolteam constructief in op de taalnoden van de ouders: het ondersteunt de schriftelijke en mondelinge communicatie zo nodig met tolken of visuele voorstellingen.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkekansenbeleid op de analyse van data die de noden van alle leerlingen op een handelingsplanmatige manier in kaart brengt. De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar en dit zonder leerachterstand op te lopen, en zet acties op om de doorstroom te bevorderen. Het schoolteam heeft een duidelijke visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt ervoor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties die het schoolteam uitwerkt, sluiten aan bij de vooropgestelde doelen. Daarbij is expliciete aandacht voor kleuterparticipatie. Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de teamleden met het oog op een schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

Deliberatie Tijdens de doorlichting stelde de onderwijsinspectie vast dat er zowel voor de jongens als de meisjes één toilet te weinig is conform de opgelegde normen. De toegelichte visie van de school stelt de inspectie in staat deze tekorten te delibereren. Zij vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen van de school om deze tekorten binnen afzienbare tijd weg te werken.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Alle teamleden spannen zich in om de taalontwikkeling van de kinderen maximaal te ondersteunen.
- Beide afdelingen realiseren een evenwichtig en volledig onderwijsaanbod voor Nederlands, waarbij het leerplan een belangrijke leidraad vormt, en staan open voor externe toetsing van dit leergebied.
- Om de leergebieden in de focus kwaliteitsvol vorm te geven nemen de teamleden uiteenlopende professionaliseringsinitiatieven.
- De kleuteronderwijzers hebben doelgericht en geïntegreerd aandacht voor de muzische ontwikkeling.
- Een degelijke observatie- en evaluatiepraktijk van de taalontwikkeling Nederlands ondersteunt in de kleuterafdeling een adequate leerbegeleiding.
- Het samenspel van gevarieerde en geïntegreerde ICT-activiteiten, die in elk leerjaar bij de eigen professionaliteit van de onderwijzers aansluiten, bewerkstelligt het nastreven van de eindtermen ICT.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam zet zich sterk in om de kinderen sociaal en emotioneel te begeleiden.
- Het schoolteam investeert intensief in laagdrempelige contacten met en ondersteuning van de ouders/gezinnen. Het werkt ook krachtig samen met de buurt- en wijkmedewerkers en andere betrokkenen.
- Het aanbod van en in de snoezelruimte vormt een meerwaarde voor de sociale en emotionele begeleiding van de kinderen.
- Het team zet stappen in de richting van een brede evaluatiepraktijk.

Wat betreft het algemeen beleid

- Samen met zijn team groeit de directeur in de concretisering van leiding geven. Hij houdt een vinger aan de pols bij alle aspecten van het schoolleven.
- Het team toont een verregaand professioneel engagement en een warm hart voor de kinderen. De school bekleedt een centrale plaats in het sociale gebeuren in deze woonwijken.
- Het kernteam geeft het onderwijskundig leiderschap vorm vanuit een grondige kennis van doelpubliek en buurt en vanuit een grote pedagogisch-didactische expertise.
- Het samenspel van kernteam, pedagogisch college en werkgroepen maakt dat de teamleden zich steeds meer betrokken voelen.
- Het team neemt waardevolle initiatieven wat betreft de kwaliteitszorg en bouwt zijn onderwijskwaliteit hierop verder uit. Het getuigt van veel inzet en vernieuwingsbereidheid.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam kan de (digitale) werk- en planningsinstrumenten beoordelen op hun functionaliteit ter ondersteuning van de klaspraktijk en de objectivering van de volledigheid.
- De teamleden kunnen elkaar blijvend stimuleren tot en ondersteunen in de realisatie van de principes van goed taalvaardigheidsonderwijs.
- Het schoolteam kan werk maken van meer functionele klasinrichtingen die tegemoetkomen aan de noden van de kinderen, die de visie van de leerplannen weerspiegelen, en die het zelfgestuurd en zelfstandig ontwikkelen en leren van kinderen ondersteunen.
- Het hele schoolteam kan streven naar een meer krachtige en uitdagende uitwerking en aanwending van de boekenhoeken.
- Met behulp van de nieuwe leerplannen kunnen de kleuteronderwijzers het domein media binnen muzische vorming verder verdiepen en de evaluatiepraktijk voor muzische vorming optimaliseren.
- De onderwijzers kunnen de doeltreffendheid van de SES-lestijden bekijken met het oog op de integratie van meer ondersteunde differentiërende, interactieve en activerende werkvormen in alle leergebieden.
- Met behulp van het nieuwe leerplan media kunnen de onderwijzers de recente inventarisatie van ICT-activiteiten uitbouwen tot een gradueel opgebouwde ICT-leerlijn.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- In gezamenlijk overleg kan het schoolteam de impliciete visie op een kwaliteitsvolle én haalbare sociale en emotionele begeleiding expliciteren, (de effecten van) de vele actuele initiatieven en acties in kaart brengen, en vervolgens op meer planmatige wijze bijsturingen realiseren en evalueren.
- De onderwijzers kunnen de evaluatiepraktijk voor een aantal leergebieden of domeinen en voor de leergebiedoverschrijdende eindtermen onder de loep nemen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het onderwijskundig leiderschap kan werk maken van een weloverwogen, haalbare en breed gedragen prioriteitenselectie, een transparante, doelgerichte en planmatige aanpak van de realisatie ervan en een adequate borging van verworvenheden.
- Het beleid kan streven naar een regelmatige en geobjectiveerde verzameling van informatie in verband met de eigen beleidsvoering en het welbevinden van de teamleden, en daarop doelgericht reflecteren.
- De directeur kan bij het nemen van beslissingen een transparante, rechtlijnige en doeltreffende interactie en communicatie realiseren met alle participanten.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De school moet de sanitaire inrichting in regel stellen met de vigerende wetgeving.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Lieve VERHEYDEN de inspecteur-verslaggever	Hubert CRALS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	